

بررسی عوامل موثر بر ایجاد خلاقیت در فضاهای مرتبط با کودک

سیده مریم مجتبوی، محمد تقی ولی داد، ناهید شهسوار

^۱ - کارشناسی ارشد معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مشهد، باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، مشهد، ایران.

^۲ - کارشناسی ارشد طراحی شهری، استاد مدعو گروه معماری، دانشگاه فنی حرفه ای - آموزشکده فنی حرفه ای دختران الزهرا (س)، مشهد، ایران.

^۳ - دانشجوی معماری، دانشگاه فنی حرفه ای - آموزشکده فنی حرفه ای دختران الزهرا (س)، مشهد، ایران.

Mojtabavi_m@yahoo.com

نام ارائه دهنده: سیده مریم مجتبوی

چکیده:

متاسفانه فضاهایی که برای رشد و نگهداری کودکان خلق می شوند، به ابعاد مختلف وجودی کودک توجه ندارند و با ادراکات، فعالیت ها و نیازهای مخاطبان آن هماهنگ نیستند. بنابراین کودکان در طراحی معماری فضا مورد التفات قرار نداشتند، چنانچه جستجو برای تبیین راهکارهای مربوط به طراحی کالبدی فضاهای مرتبط با کودک از اهمیت مضاعفی برخوردار بوده و برانگیزش حس خلاقیت در این گروه سنی می تواند از مهمترین مواردی باشد که لازم است در طراحی معماری فضاهای مرتبط با کودک مورد توجه قرار بگیرد. یافته های تحقیق نشان می دهد که چه معیارهایی امکان برانگیزش و تقویت حس خلاقیت کودکان را فراهم میکند و راهکارهایی برای طراحی کالبدی فضاهای متنوع مرتبط با وی، از جمله فضای بازی، فضای آموزش و فضای استراحت و آرامش ارائه میدهد. روش این نوشتار از نوع توصیفی- تحلیلی است و جهت گردآوری اطلاعات از روش کتابخانه ای، مقالات معتبر منتشر شده در نشریات معتبر علمی و از منابع دیجیتال بهره برده شده است.

کلمات کلیدی: خانه کودک، حس خلاقیت، طراحی کالبدی

۱. مقدمه

دوران کودکی یکی از مهمترین دوران زندگی هر انسانی است. در این دوران عواطف و احساسات انسانی شکل گرفته و زمینه ساز شکل گیری آینده او خواهد بود. مکس ول اعتقاد دارد که جامعه در شکل گیری رشد کودکان مؤثر است (Maxwell, ۲۰۰۳). در آینده، پیشرفت جوامع نه با قدرت نظامی و اقتصادی آنها قضاوت خواهد شد و نه با شکوه پایتخت ها و جلوه های ظاهری شان، بلکه با سرمایه گذاری هایی که برای احساس امنیت و راحتی کودکان و آموزش مناسب آنها صورت می گیرد، مورد قضاوت قرار خواهد گرفت. «بخشی از بیانیه یونسف» (شیبانی، ۱۳۸۹: ۱۳۲). کودکان به عنوان شهروندانی کاملاً متفاوت نیاز به رشد و تکامل در فضاهایی منطبق بر خصوصیات خود دارند. برای دستیابی به این هدف، معماران و شهرسازان و تمام کسانی که با کودکان و فضاسازی برای آنان ارتباط دارند، بایستی کودکان و خواسته های آنان را درک کرده و نیازها و مشکلات آنها را شناسایی نموده و روش های برطرف کردن آنان را بیابند. لازمه ی این امر شناخت کامل از تفاوت های فضا و معماری برای کودکان و سایر گروه هاست و طراحی فضا برای کودکان باید با سنجش معیارهای آنها از محیط صورت پذیرد.